

Study of the Sequencing of Verb Modifiers and Verbs in both Chinese and Thai Languages Using the Principle of Temporal Sequence (PTS)¹

Apirak Nusitchaiyakarn

School of Sinology, Mae Fah Luang University, Chiang Rai 57100 Thailand

Email: Apirak.nus@mfu.ac.th

(received 20 November 2024)(revised 26 February 2025)(accepted 7 March 2025)

Abstract

This study addresses the challenge of understanding the word order of verb modifiers and verbs in Chinese, an area complicated by numerous intricate rules that often hinder learners. By applying the Principle of Temporal Sequence (PTS), this research aims to reduce the burden of memorization and comprehension for learners. The specific objectives are: 1) to analyze the word order in Chinese sentences containing a single verb modifier and verb through the application of PTS, and 2) to investigate the word order in sentences with multiple verb modifiers and verbs using the same principle. This qualitative study builds on prior research that explored PTS and collects 875 sample sentences from Developing Chinese Elementary Comprehensive Course I (2nd Edition) 发展汉语初级综合 I 第二版 and Developing Chinese Elementary Comprehensive Course II (2nd Edition) 发展汉语初级综合 II 第二版 to delineate the scope of PTS application.

The findings reveal that: 1) the majority of Chinese sentences with a single verb modifier and verb (15 out of 17 categories) follow the word order predicted by PTS, and 2) most Chinese sentences with multiple verb modifiers and verbs (24 out of 26 categories) also conform to the PTS framework. The implications of these findings can assist beginner-level Chinese learners in reducing the cognitive burden of memorizing complex word order rules for verb modifiers and verbs.

Keywords: Chinese word sequencing; verb modifiers; verbs; The Principle of Temporal Sequence (PTS)

¹ This research article is part of the research report titled 'Study of the Sequencing of Verb Modifiers and Verbs in Both Chinese and Thai Languages Using the Principle of Temporal Sequence (PTS).' It was funded by a research grant from Mae Fah Luang University for the fiscal year 2021.

การศึกษาการลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาภาษาจีนโดยใช้ หลักการลำดับของเวลา (PTS)²

อภิรักษ์ นุสิทธิ์ชัยการ

สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 57100 ประเทศไทย

อีเมล: Apirak.nus@mfu.ac.th

วันรับบทความ 20 พฤศจิกายน 2567 วันแก้ไขบทความ 26 กุมภาพันธ์ 2568 วันตอบรับตีพิมพ์บทความ 7 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นแก้ปัญหาการเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาที่มีกฎเกณฑ์มากมายและซับซ้อนเป็นอุปสรรคในการเรียนภาษาจีน โดยใช้หลักการลำดับของเวลา (PTS) เพื่อลดภาระในการจำและการทำความเข้าใจของผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการลำดับคำของประโยคภาษาจีนที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาโดยใช้หลักการลำดับของเวลา และ 2) ศึกษาการลำดับคำของประโยคภาษาจีนที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยาโดยใช้หลักการลำดับของเวลา งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและเป็นการศึกษาต่อยอดงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักการลำดับของเวลา (PTS) ซึ่งดำเนินการเก็บตัวอย่างประโยคจากแบบเรียนภาษาจีนระดับพื้นฐาน “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course I (2nd Edition) 发展汉语初级综合 I 第二版” และ “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course II (2nd Edition) 发展汉语初级综合 II 第二版” จำนวน 875 ประโยค ทำให้สามารถระบุขอบเขตในการประยุกต์ใช้ PTS ได้อย่างชัดเจน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ประโยคภาษาจีนที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาส่วนใหญ่ (15 ประเภท จากทั้งหมด 17 ประเภท) มีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับหลักการลำดับของเวลา (PTS) 2) ประโยคภาษาจีนที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยาส่วนใหญ่ (24 ประเภท จากทั้งหมด 26 ประเภท) มีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับหลักการเรียงลำดับของเวลา (PTS) ผลวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนภาษาจีนในระดับพื้นฐาน ช่วยลดภาระการจำกฎเกณฑ์การลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาในภาษาจีน

คำสำคัญ การลำดับคำภาษาจีน ส่วนขยายกริยา คำกริยา หลักการลำดับของเวลา (PTS)

² บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาในภาษาจีนและภาษาไทยโดยใช้หลักการลำดับของเวลา (PTS) ได้รับทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. ที่มาและความสำคัญ

Dai (1988) กล่าวถึงหลักการลำดับของเวลา (The Principle of Temporal Sequence, PTS) ในการเรียนการสอนภาษาจีน โดยงานวิจัยของเขาพบว่าการเรียงลำดับคำของภาษาจีนสามารถใช้ PTS ในการอธิบายได้กล่าวคือการกระทำใดเกิดก่อนก็วางไว้ข้างหน้า การกระทำใดเกิดหลังก็วางไว้ข้างหลัง ซึ่งขอบเขตของงานวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะการเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยา ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาและคำกริยา

ตารางที่ 1

ตัวอย่างประโยคภาษาจีนที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยา

ประธาน	ส่วนขยายกริยาที่แสดง ความหมายต่างๆ	กริยาและส่วนอื่นๆ	คำแปลภาษาไทย
1. 他	在食堂 (แสดงสถานที่)	吃饭。	เขากินข้าวที่โรงอาหาร
2. 他	昨天上午八点 (แสดงเวลา)	去学校。	เขาไปโรงเรียนเมื่อวานตอนเช้า 8.00
3. 他	在书店 (แสดงขอบเขต)	买教材。	เขาซื้อหนังสือเรียนที่ร้านหนังสือ
4. 他	为妈妈 (แสดงจุดมุ่งหมาย)	努力学习。	เขาขยันเรียนเพื่อแม่
5. 他	认认真真 (บรรยายผู้กระทำ)	地学习。	เขาเรียนอย่างตั้งใจ

จากประโยคทั้ง 5 นี้จะเห็นได้ว่าส่วนขยายกริยาภาษาจีนมีลำดับคำอยู่หน้ากริยา โดยสามารถอธิบายปรากฏการณ์การลำดับคำเหล่านี้ได้ด้วย PTS ดังนี้

ประโยค (1) “他 เขา” ประธานของประโยคจะต้องไปยังสถานที่ “食堂 โรงอาหาร” ก่อน แล้วจึงจะทำการ “吃饭 กินข้าว” ได้ ประโยค (2) “他 เขา” ประธานของประโยคจะต้องเริ่มต้นที่เวลา “昨天上午八点 เมื่อวานตอนเช้า 8.00” ก่อน แล้วจึงทำการ “去学校 ไปโรงเรียน” ได้ ประโยค (3) “他 เขา” ประธานของประโยคจะต้องกำหนดขอบเขต “在书店 ที่ร้านหนังสือ” ก่อน แล้วจึงทำการ “买教材 ซื้อหนังสือ” ได้ ประโยค (4) “他 เขา” ประธานของประโยคจะต้องเกิดจุดมุ่งหมาย “为妈妈 เพื่อแม่” ก่อน แล้วจึงทำการ “努力学习 ขยันเรียน” ได้ ประโยค (5) “他 เขา” ประธานของประโยคจะต้องเกิดความคิดหรือทัศนคติ “认认真真 ตั้งใจ” ก่อน แล้วจึงทำการ “学习 เรียน” ได้ นอกจากนี้ยังมีกรณีหนึ่งในหนึ่งประโยคประกอบด้วยส่วนขยายกริยาหลายส่วนดังเช่นตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

ตารางที่ 2

ตัวอย่างประโยคภาษาจีนที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยา

	ประธาน และส่วน อื่นๆ	ส่วนขยายกริยาที่แสดงความหมายต่างๆ				กริยาและส่วนอื่นๆ
		ความ เชื่อมโยง	ผู้ที่กล่าวถึง	การร่วม กระทำ	สถานที่	
ภาษาจีน	我打算	也	和他们	一起	到外地	去旅游
แปลตรงตัว	ฉันวางแผน	ก็	กับพวกเขา	ด้วยกัน	ที่ต่างจังหวัด	ไปเที่ยว
ภาษาไทย	ฉันก็วางแผนไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันกับพวกเขา					

ประโยคตัวอย่างนี้มีส่วนขยายกริยาถึง 4 ส่วน โดยกฎเกณฑ์การลำดับคำคือ “แสดงความเชื่อมโยง + ผู้ที่กล่าวถึง + การร่วมกระทำ + สถานที่” กฎเกณฑ์นี้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องจำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และหากมีส่วนขยายกริยามากกว่านี้ หรือมีการใช้ส่วนขยายกริยาต่างประเภทออกไปนอกจาก 4 ประเภทในตัวอย่างนี้ ผู้เรียนก็ต้องจำกฎเกณฑ์การเรียงลำดับทั้งหมด ทว่า PTS กลับสามารถอธิบายที่มาของการลำดับคำเช่นนี้ได้ โดยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้กระทำแสดงถึงความเชื่อมโยงว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องก่อนหน้าด้วยคำว่า “也 ก็” และจะต้องเกิดการไปพบกับผู้ที่กล่าวถึง “和他们 กับพวกเขา” ก่อน แล้วจึงจะสามารถเกิดเป็นรูปแบบของการกระทำ “一起 ด้วยกัน” ร่วมกันได้ และจึงร่วมกันไปถึงสถานที่ “到外地 นอกพื้นที่” ก่อนที่จะเกิดการกระทำจริง “去旅游 ไปเที่ยว”

ส่วนขยายกริยาในภาษาจีนจำแนกประเภทตามการสื่อความหมายได้มากมาย เช่น สาเหตุ เวลา สถานที่ น้ำเสียง ขอบเขต ปฏิเสธ สิ่งอ้างอิง ความเกี่ยวข้อง การกระทำร่วม เป็นต้น Huang (2012) ซึ่งกฎเกณฑ์ที่มากมายเหล่านี้เป็นหนึ่งในสาเหตุของข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจีนของผู้เรียน Zhang (2021) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ส่วนขยายกริยาภาษาจีน พบว่าข้อผิดพลาดส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทการเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยา โดยเฉพาะเมื่อมีส่วนขยายตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปพบข้อผิดพลาดคิดเป็น 47.69% จากจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ยืนยันว่าส่วนขยายกริยาเป็นหนึ่งในส่วนที่ผู้เรียนภาษาจีนเกิดข้อผิดพลาดมาก อาทิ Bian (2020) Chaichotiranant (2015) และ Kidprasert (2019) เป็นต้น

หลังจากการค้นพบ PTS ยังมีผู้วิจัยที่ทำการศึกษาวิจัยต่อยอด และพบความหลากหลายของ PTS ในภาษาจีน อาทิ Wonglertrit & Nusitchaiyakarn (2019) พบว่า ภาษาจีนยึดหลักการลำดับของเวลาเป็นหลักในการเรียงลำดับคำและองค์ประกอบต่าง ๆ ของประโยค ซึ่งสามารถนำประโยคมาวิเคราะห์และลำดับเป็นภาพเรื่องราวก่อนหลังได้ แต่ภาษาไทยไม่ได้ยึดหลักการลำดับของเวลาเสมอไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลักก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียนรู้และข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจีน และ Huang (2013) เสนอว่า PTS เป็นหลักการที่มีสามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างกว้างขวาง แต่ยังคงต้องการการวิจัยอย่างละเอียดเพื่อใช้หลักการดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมในการเรียนการสอน

ปัจจุบันประเด็นปัญหาของการวิจัยเกี่ยวกับ PTS คือยังขาดงานวิจัยที่ศึกษาอย่างละเอียดและครอบคลุม งานวิจัยส่วนมากจะเป็นการยกตัวอย่างปรากฏการณ์เพียงว่าภาษาจีนมีการใช้ PTS อยู่จริง แต่ไม่

สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าปรากฏในขอบเขตใด เช่น ภาษาจีนระดับพื้นฐาน ภาษาจีนรูปแบบทางการ หรือ ภาษาจีนที่ใช้ในบริบทใดบ้าง ส่งผลให้ผู้สอนไม่สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการเรียงลำดับคำยังคงเป็นปัญหา เพราะผู้เรียนต้องจำกฎเกณฑ์จำนวนมาก และเกิดข้อผิดพลาดในการเรียงลำดับคำของประโยคที่ของประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาหลายส่วน

จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาวิจัย ซึ่งในงานวิจัยนี้จะเริ่มต้นจากการเลือกศึกษาในขอบเขตของภาษาจีนพื้นฐาน โดยอ้างอิงจากแบบเรียนภาษาจีน “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course I (2nd Edition) 发展汉语初级综合 I 第二版” และ “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course II (2nd Edition) 发展汉语初级综合 II 第二版” ซึ่งการเรียบเรียงเนื้อหาของแบบเรียนนี้มีการเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความถี่สูงและสอดคล้องกับการสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ถือเป็นตัวแทนของภาษาจีนพื้นฐานได้ หวังว่าผลการวิจัยนี้จะทำให้สามารถสรุปกฎเกณฑ์การลำดับคำของส่วนขยายกริยาในภาษาจีนระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สองได้ และจะเป็นการช่วยลดภาระในการจำและการทำความเข้าใจของผู้เรียนภาษาจีน ทำให้การทำความเข้าใจเกิดความเข้าใจเป็นเอกภาพ และสามารถหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนในระดับพื้นฐานได้

2. วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการลำดับคำของประโยคภาษาจีนที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาโดยใช้หลักการลำดับของเวลา
2. ศึกษาการลำดับคำของประโยคภาษาจีนที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยาโดยใช้หลักการลำดับของเวลา

3. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักการลำดับของเวลา (PTS) เริ่มต้นจาก Dai (1988) พบว่าการลำดับคำของภาษาจีน โดยเฉพาะส่วนขยายของกริยาและกริยาเป็นไปตามการเกิดขึ้นจริงของการลำดับเวลา โดยเรียกหลักการดังกล่าวนี้ว่า หลักการลำดับของเวลา (The principle of temporal sequence, ใช้ตัวย่อว่า PTS) เช่น ตัวบุคคลจะต้องไปถึงสถานที่ก่อนแล้วจึงเกิดการกระทำได้ ซึ่งภาษาจีนมีการลำดับโดยใช้คำบอกสถานที่วางหน้าคำบอกการกระทำ หรือบางสถานการณ์ที่บุคคลผู้นั้นเกิดความคิดขึ้นในใจก่อนแล้วจึงจะตัดสินใจกระทำการใด สิ่งที่อยู่ภายในจิตใจนั้นก็จะมีลำดับคำอยู่หน้าการกระทำเช่นกัน นอกจากนี้ Dai (1988) ยังยกตัวอย่างอื่นๆ เช่น คำระบุเวลา สถานที่ เป้าหมาย ขอบเขต ซึ่งมีการเรียงลำดับคำที่เป็นไปตามหลักการลำดับของเวลาทั้งสิ้น เช่น (1) 他 从 中国 来。 เขา มา จาก ประเทศ จีน (บอกสถานที่) (2) 他 比 我 高。 เขา สูง กว่า ฉัน (บอกการเปรียบเทียบ) ประโยค (1) ตัวเขาจะต้องไปถึงประเทศจีนก่อนจึงจะเกิดเป็นการกระทำ “มา” ได้ ประโยค (2) ตัวเขาและฉันจะต้องพบกันก่อนจึงจะเกิดการเปรียบเทียบกันได้ ประโยค

ต่อมา Liu & Yu (2011) ได้เสนอแนวคิดสนับสนุน Dai (1988) ว่า PTS ยังสามารถสะท้อนถึงวัฒนธรรมโบราณทางความคิดของชนชาวจีนได้ ซึ่งจะมองว่าเวลาเป็นสิ่งที่เกิดก่อนสถานที่และการกระทำ Kan (2000) พบว่า PTS สามารถบ่งบอกถึงลำดับก่อนหลังของตำแหน่งของผู้กระทำและการกระทำได้ เช่น 他在台上跳。เขากระโดดบนเวที คือผู้พูดประโยคนี้เห็นเวทีซึ่งเป็นขอบเขตของเรื่องอยู่ก่อน แล้วจึงเห็นเขาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในขอบเขตนั้นภายหลัง ส่วนหนึ่งในขอบเขตนั้นภายหลัง แต่หากพูดว่า 他跳在台上。เขากระโดด(ขึ้นไป) บนเวที จะหมายความว่ากระทำการกระทำของเขามีทิศทางบรรจบที่สถานที่บนเวที นอกจากนี้ Luo (2015) และ Liu (2019) ยังค้นพบว่าการเรียงลำดับของ PTS จะนำข้อมูลที่ทราบอยู่แล้วเรียงไว้ด้านหน้า และข้อมูลที่ทราบภายหลังเรียงไว้ด้านหลัง และยังมีผู้วิจัยชาวไทยอาทิ Wonglertrit & Nusitchaiyakarn (2019) ได้ทำการเปรียบเทียบลำดับคำของภาษาจีนและภาษาไทยโดยใช้ PTS โดยนำเสนอในส่วนของโครงสร้างกริยาเรียงโครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลัก โครงสร้างภาคแสดงหลักและส่วนเสริม และโครงสร้างประโยคความรวม โดยพบว่าประโยคจีนยึดหลักการลำดับของเวลาเป็นหลักในการเรียงลำดับคำและองค์ประกอบต่าง ๆ ของประโยค

เมื่อกล่าวถึงข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในผู้เรียนภาษาจีนในด้านการเรียงลำดับคำของภาษาจีน จากการทบทวนวรรณกรรมพบงานวิจัยอาทิ Zhang (2021) พบว่าผู้เรียนมีข้อผิดพลาดทางด้านการเรียงลำดับคำภาษาจีน คิดเป็น 47.69% จากจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด Bian (2020) พบว่าข้อผิดพลาดในการเรียงลำดับคำส่วนมากเป็นประโยคที่มีส่วนขยายหลายตัว

ส่วนงานวิจัยในไทยพบว่าการเรียงลำดับคำในภาษาจีนเป็นส่วนที่ผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาค่อนข้างสูง อาทิจานวิจัยของ Nuritamon (2022) Phromdaen & itthichan (2022) และ Kidprasert (2019) ผู้วิจัยเหล่านี้ล้วนวิจัยผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนในประเทศไทยและได้ข้อสรุปที่ตรงกัน นอกจากนี้ Chaichotiranant (2015) ยังเน้นย้ำว่าผู้สอนควรทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย เพื่อการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

ด้านส่วนขยาย (状语) ในภาษาจีนจะมีลำดับคำในประโยคอยู่หน้าภาคแสดง (谓语) ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยคำคุณศัพท์หรือคำกริยา Huang (2012) ในที่นี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ที่ส่วนขยายกริยาที่อยู่ด้านหน้าคำกริยาเท่านั้น จากตำราไวยากรณ์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน เช่น Huang (2013) Lu (2013) Liu (2019) และในหนังสือแบบเรียนภาษาจีนที่มีการใช้อย่างกว้างขวางทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น 《汉语教程》ของ Yang (2016) และ 《发展汉语》Developing Chinese ของ Xu (2011) พบส่วนขยายกริยาทั้งหมด 17 ประเภท ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาแสดงเวลา น้ำเสียง การบรรยายผู้กระทำ เป้าหมาย ความเชื่อมโยง การร่วมกระทำ สิ่งอ้างอิง สถานที่ ทิศทาง การกระทำและการถูกกระทำ สิ่งทีกล่าวถึง การบรรยายคำกริยา การปฏิเสธ ระดับ การซ้ำ ขอบเขต รูปแบบและวิธีการ เป็นต้น ทั้งนี้ส่วนขยายกริยาสามารถมีได้มากกว่าหนึ่งในหนึ่งประโยค เช่นประโยคตัวอย่างจากตำราของ Huang (2012) “工作人员昨天因时间原因在现场确实都没有对所有的申请表格仔细地一项一项地检查。” ประโยคนี้ประกอบด้วยส่วนขยายกริยา 9 ส่วน ซึ่งแสดงถึงสาเหตุ เวลา สถานที่ น้ำเสียง ขอบเขต ปฏิเสธ

เกี่ยวข้องกับ สภาวะ จำนวน ซึ่ง Huang (2012) ระบุว่ามีการเรียงลำดับคำเฉพาะที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ว่าส่วนใดมีลำดับคำอยู่ด้านหน้าและด้านหลัง

จากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบว่าส่วนขยายกริยาภาษาจีนโดยเฉพาะประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหลายส่วน มีความซับซ้อนและมีกฎเกณฑ์มากมาย ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีการใช้ PTS ในการอธิบาย แต่ก็ยังเป็นเพียงการศึกษาว่ามีปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจริงในภาษาจีน แต่ไม่ได้มีการกำหนดขอบเขตทางภาษาในการวิจัย ทำให้ผลที่ได้ไม่อาจครอบคลุมขอบเขตการใช้ภาษาได้ทั้งหมด จึงทำให้ผู้สอนและผู้เรียนภาษาจีนไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาการนำ PTS มาประยุกต์ใช้ในภาษาจีน โดยกำหนดขอบเขตที่เฉพาะเจาะจง

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ขอบเขตของข้อมูล

งานวิจัยนี้รวบรวมกลุ่มตัวอย่างประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาและคำกริยาภาษาจีนทั้งที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนจากหนังสือแบบเรียน “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course I (2nd Edition) 发展汉语初级综合 I 第二版” และ “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course II (2nd Edition) 发展汉语初级综合 II 第二版” ซึ่งมีการใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนทั้งในประเทศจีนและนานาชาติอย่างแพร่หลาย เนื้อหาภายในประกอบขึ้นจากการอ้างอิงจากมาตรฐานต่างๆ ที่เป็นตัวชี้วัดระดับภาษาจีนเช่น 《汉语水平等级标准与语法等级大纲》 (1996) 《汉语水平词汇与汉字等级大纲》 (2001) 《高等学校外国留学生汉语语言专业教学大纲》 (2002) 《国际汉语教学通用课程大纲》 (2008) 《欧洲语言共同参考框架：学习、教学、评估》 (中译本, 2008) 《新汉语水平考试大纲 (HSK 1-6 级)》 (2009-2010) เป็นต้น เนื้อหาจากมาตรฐานข้างต้นครอบคลุมคำศัพท์และไวยากรณ์ที่มีความถี่ในการใช้สูง หัวข้อเนื้อหาที่ครอบคลุมเรื่องราวต่างๆ ที่จำเป็นในการใช้ภาษาจีน จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประโยคที่มาจากหนังสือแบบเรียนชุดนี้สามารถเป็นตัวแทนของขอบเขตภาษาจีนได้อย่างกว้างขวางและเหมาะสมกับการใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อชาวต่างชาติอีกด้วย

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 การวิเคราะห์การเรียงลำดับคำของประโยค อ้างอิงจากงานวิจัยของ Dai (1988) โดยใช้หลักการลำดับของเวลา (The principle of temporal sequence, ใช้ตัวย่อว่า PTS) ในการวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็นสองมุมมองหลัก คือ

1) สิ่งเกิดขึ้นก่อนและสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังตามการลำดับของเวลา เช่น ตัวผู้กระทำจะต้องไปถึงสถานที่ก่อนจะเกิดการกระทำจริงได้ ส่วนขยายกริยาแสดงสถานที่จึงมีการลำดับคำอยู่ด้านหน้าของคำกริยา ในมุมมองนี้หมายถึงการมองเห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้น

2) สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้กระทำเป็นตัวกำหนดให้เกิดการกระทำ ดังนั้นส่วนขยายกริยาแสดงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้กระทำจึงมีการลำดับคำอยู่ด้านหน้าของคำกริยา

4.2.2 ประเภทของส่วนขยายกริยา เป็นการรวบรวมจากตำราไวยากรณ์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน เช่น Liu (2011) Huang (2013) Lu (2013) และในหนังสือแบบเรียนภาษาจีนที่มีการใช้อย่างกว้างขวางทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น 《汉语教程》ของ Yang (2016) และ 《发展汉语》Developing Chinese ของ Xu (2019) พบส่วนขยายกริยาทั้งหมด 17 ประเภท ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาแสดงเวลา น้ำเสียง การบรรยายผู้กระทำ เป้าหมาย ความเชื่อมโยง การร่วมกระทำ สิ่งอ้างอิง สถานที่ ทิศทางการกระทำและการถูกกระทำ สิ่งที่เกี่ยวข้อง การบรรยายคำกริยา การปฏิเสธ ระดับ การซ้ำ ขอบเขต รูปแบบ และวิธีการ

4.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1) รวบรวมประโยคภาษาจีนที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาและคำกริยาจากหนังสือแบบเรียน “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course I (2nd Edition) 发展汉语初级综合 I 第二版” และ “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course II (2nd Edition) 发展汉语初级综合 II 第二版” ซึ่งพบประโยคทั้งหมดจำนวน 875 ประโยค

2) แบ่งการจัดเก็บข้อมูลเป็นประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและมากกว่าหนึ่งส่วนตามส่วนขยายกริยาที่กำหนดประเภทไว้ทั้ง 17 ประเภท

3) วิเคราะห์การเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยา เพื่อตอบคำถามในวัตถุประสงค์ว่าประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาประเภทใดบ้างที่มีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS

4) สรุปและอภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะด้านการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีน

5. ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลประโยคจากแบบเรียนภาษาจีนระดับพื้นฐาน “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course I (2nd Edition) 发展汉语初级综合 I 第二版” และ “Developing Chinese Elementary Comprehensive Course II (2nd Edition) 发展汉语初级综合 II 第二版” พบประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาและคำกริยาจำนวน 875 ประโยคซึ่งสามารถแบ่งข้อมูลประโยคได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) ประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยา 2) ประโยคที่มีส่วนขยายมากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยา โดยส่วนขยายกริยาสามารถจำแนกตามการแสดงความหมายได้ 17 ประเภทใหญ่ และ 26 ประเภทย่อย ซึ่งสามารถวิเคราะห์การเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาทั้งหมดได้ดังนี้

5.1 การลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยา

จากประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาทั้งหมดที่พบ สามารถแบ่งประเภทได้ 17 ประเภทใหญ่ซึ่งสอดคล้องกับผลของการทบทวนวรรณกรรมและกำหนดเป็นเครื่องมือการวิจัยในส่วนของการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาแสดงเวลา น้ำเสียง การบรรยายผู้กระทำ เป้าหมาย ความเชื่อมโยง การร่วมกระทำ สิ่งอ้างอิง สถานที่ ทิศทาง การกระทำและการถูกกระทำ สิ่งที่เกี่ยวข้อง การบรรยายคำกริยา การปฏิเสธ ระดับ การซ้ำ ขอบเขต รูปแบบและวิธีการ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3

ตารางแสดงผลการลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาตาม PTS

ส่วนขยายกริยา	สอดคล้อง PTS	ไม่สอดคล้อง PTS
1. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา (时间)	√	
2. ส่วนขยายกริยาแสดงความเชื่อมโยง (关联)	√	
3. ส่วนขยายกริยาแสดงการร่วมกระทำ (协同)	√	
4. ส่วนขยายกริยาแสดงสิ่งอ้างอิง (依据)	√	
5. ส่วนขยายกริยาแสดงสถานที่ (处所)	√	
6. ส่วนขยายกริยาแสดงการกระทำและการถูกกระทำ (主动与被动)	√	
7. ส่วนขยายกริยาแสดงสิ่งที่เกี่ยวข้อง (对象)	√	
8. ส่วนขยายกริยาแสดงน้ำเสียง (语气)	√	
9. ส่วนขยายกริยาแสดงเป้าหมาย (目的)	√	
10. ส่วนขยายกริยาแสดงการบรรยายการกระทำ (描写动作)	√	
11. ส่วนขยายกริยาแสดงการปฏิเสธ (否定)	√	
12. ส่วนขยายกริยาแสดงรูปแบบและวิธีการ (方式)	√	
13. ส่วนขยายกริยาแสดงการบรรยายผู้กระทำ (描写动作者)	√	
14. ส่วนขยายกริยาแสดงทิศทาง (方向)	√	
15. ส่วนขยายกริยาแสดงขอบเขต (范围)	√	
16. ส่วนขยายกริยาแสดงระดับ (程度)		√
17. ส่วนขยายกริยาแสดงการซ้ำ (重复)		√

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผลการเรียงลำดับคำของประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยา พบรูปประโยคที่มีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS ถึง 15 ประเภท และมีประโยคที่การลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS เพียง 2 ประเภท โดยการวิเคราะห์การเรียงลำดับคำอย่างละเอียดจะแบ่งเป็น 2 มุมมองคือ 1) สิ่งเกิดขึ้นก่อนและสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง 2) สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้กระทำ เนื่องด้วยจำนวนหน้าในบทความมีจำกัดวิจัยนี้จึงจะนำเสนอรูปประโยคประเภทละ 1 ประโยค

ตารางที่ 4

ตัวอย่างประโยคการลำดับคำตาม PTS ในมุมมองสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนและสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยาที่แสดง ความหมายต่างๆ	กริยาและส่วนอื่นๆ	คำแปลภาษาไทย
1. 我	六点半 (เวลา)	起床。	ฉันตื่นนอนตอนหกโมงครึ่ง
2. 他	也 (ความเชื่อมโยง)	学汉语。	เขาก็เรียนภาษาจีน
3. 他们	一起 (การร่วมกระทำ)	说汉语。	พวกเขาพูดภาษาจีนกัน
4.	原来 (สิ่งอ้างอิง)	是这样啊。	ที่แท้เป็นแบบนี้เอง
5. 马丁	在快餐店 (สถานที่)	买了什么?	หม่าติงซื้ออะไรที่ร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ด
6. 你	把东西 (การกระทำ และการถูกกระทำ)	放在哪儿了?	คุณเอาของวางไว้ที่ไหนแล้ว
7. 李老师的爱人	给我们 (สิ่งที่กล่าวถึง)	做了很多好吃的 菜。	คนรักของอาจารย์หลี่ทำอาหาร อร่อยมากมายให้พวกเรา

จากตารางที่ 4 ประโยคทั้ง 7 นี้จะเป็นการวิเคราะห์การเรียงลำดับคำในมุมมองสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนและสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง โดยสามารถวิเคราะห์ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 1. “我 ฉัน” จะต้องถึงเวลา “六点半 ตอนหกโมงครึ่ง” ก่อน แล้วจึงจะสามารถเกิดการกระทำ “起床 ตื่นนอน” ขึ้นได้

ประโยคที่ 2. “他 เขา” เชื่อมโยงเหตุการณ์ก่อนหน้าด้วยคำว่า “也 ก็” แล้วจึงเกิดเป็นการกระทำ “学 เรียน”

ประโยคที่ 3. “他们 พวกเขา” ซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำทั้งหมดมารวมตัวกันแสดงความหมายด้วยคำว่า “一起 กัน” แล้วจึงเกิดการกระทำ “说 พูด” ขึ้นได้

ประโยคที่ 4. ประธานของประโยค (ในที่นี้ถูกละไว้) อ้างอิงถึงความเป็นจริง “原来 จริงๆ แล้ว” ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงเกิดเป็นการแสดงผล “是这样啊 เป็นแบบนี้เอง”

ประโยคที่ 5. “马丁 หม่าติง” จะต้องเดินทางไปถึง “在快餐店 ที่ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด” ก่อน แล้วจึงเกิดการกระทำ “买 ซื้อ” ขึ้นได้

ประโยคที่ 6. “你 คุณ” จะต้องมีการ “东西 ของ” อยู่กับตัวอยู่ก่อนแล้ว จึงเกิดการกระทำ “放 วาง” และตามมาด้วยสถานที่ซึ่งของสิ่งนั้นไปจบลง “放在哪儿了 ไว้ที่ไหนแล้ว”

ประโยคที่ 7. “李老师的爱人 คนรักของอาจารย์หลี่” พบกับผู้ที่กล่าวถึง“我们 พวกเรา” ก่อนแล้วจึงเกิดการกระทำ “做了很多好吃的菜 ทำอาหารอร่อยมากมาย”

ประโยคทั้ง 7 รูปแบบนี้ต่างมีการเรียงลำดับคำโดยให้สิ่งที่เกิดขึ้นก่อนหรือพบได้ก่อนมีลำดับคำอยู่ด้านหน้า หากไม่เกิดสิ่งเหล่านี้ก็จะไม่สามารถเกิดการกระทำได้ จึงสรุปได้ว่าการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับ

PTS

ตารางที่ 5

ตัวอย่างประโยคการลำดับคำตาม PTS ในมุมมองสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้กระทำ

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยาที่แสดง ความหมายต่างๆ	กริยาและส่วนอื่นๆ	คำแปลภาษาไทย
8. 我觉得	还是 (น้ำเสียง)	带点儿东西比较好。	ฉันคิดว่าเอาของไปหน่อยจะ ดีกว่านะ
9. 为了学好汉语 (ส่วยขยายแสดง เป้าหมาย)	我 (ประธาน)	来到中国。	ฉันมาประเทศจีนเพื่อเรียน ภาษาจีนให้ดี
10. 她	仔细地 (การ บรรยายการกระทำ)	看了看。	เขาดูแล้วดูอีกอย่างละเอียด
11. 我	没 (การปฏิเสธ)	买毛衣。	ฉันไม่ได้ซื้อเสื้อกันหนาวไหม พรม
12.	通过看书 (รูปแบบและวิธีการ)	知道一些。	รู้นิดหน่อยจากการอ่านหนังสือ

จากตารางที่ 5 ประโยคทั้ง 5 นี้จะเป็นการวิเคราะห์การเรียงลำดับคำในสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้กระทำ โดยสามารถวิเคราะห์ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 8. “我 ฉัน” เลือกใช้น้ำเสียงหรือการสื่ออารมณ์หรือความรู้สึก “还是 จะดีกว่า” ที่เกิดขึ้นในใจอยู่ก่อนแล้ว และจึงได้เกิดเป็นการกระทำ “带 เอา”

ประโยคที่ 9. “我 ฉัน” กำหนดเป้าหมายในใจ “为了学好汉语 เพื่อเรียนภาษาจีนให้ดี” แล้วจึงเกิดการกระทำ “来到中国 มาประเทศจีน”

ประโยคที่ 10. “她 เขา” มีการเลือกลักษณะของการกระทำ “仔细地 อย่างละเอียด” ไว้ในใจก่อนแล้วจึงเกิดเป็นการกระทำ “看了看 ดูแล้วดูอีก”

ประโยคที่ 11. “我 ฉัน” เกิดการตัดสินใจแล้วว่า จะปฏิเสธด้วยคำว่า “没 ไม่ได้” จากนั้นจึงปรากฏเป็น “买 ซื้อ”

ประโยคที่ 12. ประธานของประโยค (ในที่นี้ถูกละไว้) จะเกิดการ “知道 รู้” ได้ จะต้องอาศัยวิธีการ “通过看书 จากการอ่านหนังสือ”

ประโยคทั้ง 5 รูปแบบนี้ต่างมีการเรียงลำดับคำโดยให้สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจเช่น น้ำเสียง เป้าหมาย ลักษณะการกระทำ การปฏิเสธ การเลือกรูปแบบและวิธีการอยู่ด้านหน้าของการกระทำ เป็นตัวกำหนดการกระทำ และจึงได้เกิดเป็นการกระทำภายหลัง จึงสรุปได้ว่าการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับ PTS

ตารางที่ 6

ตัวอย่างประโยคการลำดับคำตาม PTS ในมุมมองที่เป็นได้ทั้งสิ่งที่เกิดก่อนและสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยาที่แสดง	กริยาและส่วนอื่นๆ	คำแปลภาษาไทย
ความหมายต่างๆ			
13. 黛比	吃惊地(การบรรยายผู้กระทำ)	看着小王。	ได้ไปดูเสื้อหวงอย่างตกใจ
14. 我赶紧付了钱，就	往医院(ทิศทาง)	跑。	ฉันรีบจ่ายเงิน แล้วก็วิ่งไปทางโรงพยาบาล
15. 哥哥和我	都(ขอบเขต)	是大学生。	พี่ชายและฉันล้วนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 6 ประโยคทั้ง 3 นี้มีมุมมองลักษณะการเกิดขึ้นได้ทั้งรูปแบบของสิ่งที่มองเห็นได้ คือ ลักษณะของผู้กระทำ ทิศทางของผู้กระทำ และขอบเขตที่ผู้กระทำจะต้องไปถึงก่อนจึงเกิดการกระทำได้ หรือในอีกทางหนึ่งก็สามารถตีความได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่กำหนดอยู่ในใจของผู้กระทำก่อนแล้ว ดังนั้นทั้งสองมุมมองนี้จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนการกระทำทั้งสิ่ง โดยสามารถวิเคราะห์ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 13. “黛比 ได้ไป” เกิดลักษณะท่าทาง “吃惊 ตกใจ” ก่อนที่จะเกิดการกระทำจริง “看 ดู”

ประโยคที่ 14. การกระทำ “跑 วิ่ง” นี้จะเกิดขึ้นได้ จะต้องมีการกำหนดทิศทางที่ประธานของประโยคตั้งใจจะไป “往医院 ไปทางโรงพยาบาล” ขึ้นก่อนแล้วจึงจะเกิดการกระทำได้ หรือจะตีความว่าทิศทางเป็นตัวกำหนดการวิ่งก็ได้

ประโยคที่ 15. “哥哥和我 พี่ชายและฉัน” มีการระบุถึงขอบเขตด้วยคำว่า “都 ล้วน” เมื่อทราบขอบเขตที่แน่ชัดแล้ว จึงระบุได้ว่า “是大学生 เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย”

ประโยคทั้ง 3 นี้ต่างก็มีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับ PTS กล่าวคือผู้ประพจน์เกิดลักษณะท่าทางกำหนดทิศทาง กำหนดขอบเขต แล้วจึงเกิดเป็นการกระทำทั้งสิ้น

ตารางที่ 7

ตัวอย่างประโยคที่มีการลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยาที่แสดง	กริยาและส่วนอื่นๆ	คำแปลภาษาไทย
ความหมายต่างๆ			
16. 我	最(ระดับ)	喜欢骑自行车。	ฉันชอบขี่จักรยานที่สุด
17. 我	又(การซ้ำ)	开始学习汉语。	ฉันเริ่มเรียนภาษาจีนอีกครั้ง

จากตารางที่ 7 ประโยคทั้ง 2 นี้มีการเรียงลำดับคำที่ไม่สอดคล้องกับ PTS ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้
ประโยคที่ 16. มีการเรียงลำดับคำที่ไม่สอดคล้องกับ PTS เนื่องจากการจะบอกระดับ “最 ที่สุด” ได้นั้น
จะต้องเกิดคำกริยา “喜欢 ชอบ” ขึ้นก่อน จึงจะรู้ระดับของคำกริยานั้นๆ ตามการเกิดขึ้นจริงได้

ประโยคที่ 17. มีการเรียงลำดับคำที่ไม่สอดคล้องกับ PTS เนื่องจากการจะระบุได้ว่าคำกริยา “开始
เริ่ม” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นซ้ำ “又 อีกครั้ง” จะต้องเกิดการกระทำขึ้นมาเป็นครั้งที่สอง

ประเด็นสำคัญเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์ประโยคที่ 16. และ 17. คือส่วนขยายกริยาของทั้ง 2 ประโยค
นี้เป็นส่วนขยายที่สามารถทำหน้าที่ขยายได้ทั้งคำกริยาและยังสามารถขยายคำคุณศัพท์ได้อีกด้วย เช่น “最好
ดีที่สุด” หรือ “又漂亮 อีกด้วย” อีกทั้งคำกริยาที่ถูกขยายความในประโยคนี้อยู่ในประเภทคำกริยานุ
เคราะห์ (能愿动词) ประกอบด้วย “喜欢” และ “开始” ซึ่งประเด็นการลำดับคำของคำคุณศัพท์ไม่ได้
ถูกกล่าวถึงในงานวิจัยของ Dai (1988) จึงเป็นประเด็นที่สามารถทำการศึกษาเพื่อขยายผลต่อไปได้

สรุปการลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยา

จากการวิเคราะห์ประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาทั้ง 17 ประเภท พบว่าส่วนขยาย
กริยาที่มีการลำดับคำสอดคล้องกับ PTS มี 15 ประเภท และส่วนขยายกริยาที่มีการลำดับคำที่ไม่สอดคล้องกับ
PTS มี 2 ประเภท โดยภายในสองประเภทยังมีลักษณะเด่นที่ส่วนขยายกริยาสามารถทำหน้าที่ขยายได้ทั้ง
คำคุณศัพท์และคำกริยา และคำกริยาที่ถูกขยายยังมีลักษณะเป็นคำกริยานุเคราะห์อีกด้วย ซึ่งประเด็นนี้
สามารถทำการศึกษาวิจัยขยายผลต่อไปได้อีก

5.2 การลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยา

จากประโยคที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยาทั้งหมดที่พบ สามารถแบ่งประเภทย่อยได้ 26
ประเภทย่อย ซึ่งส่วนขยายกริยาที่ใช้ทั้งหมดยังคงอยู่ภายใน 17 ประเภทย่อยสอดคล้องกับผลการทบทวน
วรรณกรรม เพียงแต่เป็นการเรียงกันของส่วนขยายกริยาที่มีมากกว่าหนึ่งส่วน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตาราง
ต่อไปนี้

ตารางที่ 8

ตารางแสดงผลการลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยาตาม PTS

ส่วนขยายกริยา	สอดคล้อง PTS	ไม่สอดคล้อง PTS
1. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+น้ำเสียง (时间+语气)	✓	
2. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+การร่วมกระทำ (时间+协同)	✓	
3. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+ความเชื่อมโยง (时间+关联)	✓	
4. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+สิ่งอ้างอิง (时间+依据)	✓	
5. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+สถานที่ (时间+处所)	✓	
6. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+ขอบเขต (时间+范围)	✓	
7. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+สิ่งที่กล่าวถึง (时间+对象)	✓	
8. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+วิธีการ (时间+方式)	✓	

ส่วนขยายกริยา	สอดคล้อง PTS	ไม่สอดคล้อง PTS
9. ส่วนขยายกริยาแสดงน้ำเสียง+สิ่งที่กล่าวถึง (语气+对象)	✓	
10. ส่วนขยายกริยาแสดงน้ำเสียง+ความเชื่อมโยง (语气+关联)	✓	
11. ส่วนขยายกริยาแสดงการบรรยายผู้กระทำ+การบรรยายการกระทำ (描写动作者+描写动作)	✓	
12. ส่วนขยายกริยาแสดงการบรรยายผู้กระทำ+สิ่งที่กล่าวถึง (描写动作者+对象)	✓	
13. ส่วนขยายกริยาแสดงการบรรยายผู้กระทำ +วิธีการ (描写动作者+方式)	✓	
14. ส่วนขยายกริยาแสดงความเชื่อมโยง+สิ่งที่กล่าวถึง (关联+对象)	✓	
15. ส่วนขยายกริยาแสดงความเชื่อมโยง+ขอบเขต (关联+范围)	✓	
16. ส่วนขยายกริยาแสดงสถานที่+รูปแบบและวิธีการ (处所+方式)	✓	
17. ส่วนขยายกริยาแสดงสิ่งที่กล่าวถึง+การร่วมกระทำ (对象+协同)	✓	
18. ส่วนขยายกริยาแสดงสิ่งที่กล่าวถึง+น้ำเสียง (对象+语气)	✓	
19. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+ขอบเขต+สถานที่ (时间+范围+处所)	✓	
20. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+สิ่งที่กล่าวถึง+วิธีการ (时间+对象+方式)	✓	
21. ส่วนขยายกริยาแสดงความเชื่อมโยง+สิ่งที่กล่าวถึง+การร่วมกระทำ (关联+对象+协同)	✓	
22. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+สิ่งที่กล่าวถึง+การร่วมกระทำ+สถานที่ (时间+对象+协同+处所)	✓	
23. ส่วนขยายกริยาแสดงความเชื่อมโยง+สิ่งที่กล่าวถึง+การร่วมกระทำ+สถานที่ (关联+对象+协同+地点)	✓	
24. ส่วนขยายกริยาแสดงน้ำเสียง+การซ้ำ (语气+重复)	✓	
25. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+การซ้ำ (时间+重复)		✓
26. ส่วนขยายกริยาแสดงเวลา+การซ้ำ+การปฏิเสธ (时间+重复+否定)		✓

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าผลการเรียงลำดับคำของประโยคที่ประกอบด้วยส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยา พบรูปประโยคที่มีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS ถึง 26 ประเภท และมีประโยคที่การลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS เพียง 2 ประเภท โดยการวิเคราะห์การเรียงลำดับคำอย่างละเอียดจะแบ่งเป็นส่วนขยายกริยา 2 ส่วน ส่วนขยายกริยา 3 ส่วนขยายกริยา 4 ส่วน และประโยคที่มีการลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 9

ตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสองส่วนโดยขึ้นต้นด้วยส่วนขยายกริยาแสดงเวลา

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยา	กริยาและส่วนอื่น ๆ
1. 我 (เวลา)	五分钟以后 (เวลา)	就 (น้ำเสียง)
2. 上午九点 (เวลา)	我 (ประธาน)	跟中国朋友 (การร่วมกระทำ)
3. 这个星期 (เวลา)	我们 (ประธาน)	也 (ความเชื่อมโยง)
4. 我 (เวลา)	正 (เวลา)	为这件事 (สิ่งอ้างอิง)
5. 我 (เวลา)	一般 (เวลา)	在家 (สถานที่)
6. 中国人 (เวลา)	一般 (เวลา)	都 (ขอบเขต)
7. 你们 (เวลา)	什么时候 (เวลา)	给别人 (สิ่งที่กล่าวถึง)
8. 上次 (เวลา)	您说 (ประธานและส่วนอื่น)	找人来 (วิธีการ)

(เนื่องจากงานวิจัยนี้วิจัยเนื้อหาภาษาจีนเป็นหลักและมีเนื้อหาค่อนข้างมากจึงจะแสดงรูปประโยคเฉพาะส่วนของภาษาจีน และทำการเพิ่มเติมภาษาไทยในการวิเคราะห์)

จากตารางที่ 9 ประโยคทั้ง 8 นี้ประกอบด้วยส่วนขยายกริยา 2 ส่วน โดยขึ้นต้นด้วยส่วนขยายกริยาแสดงเวลาทั้งหมด สามารถวิเคราะห์ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 1. “我 ฉัน” จะต้องรอให้ถึงเวลา “五分钟以后 อีกห้านาที” แล้วจึงเกิดความรู้สึกในใจแสดงออกด้วยน้ำเสียงจากคำว่า “就 ก็” ซึ่งผู้กระทำรู้สึกว่าเป็นเวลาที่สั้น แล้วจึงเกิดการกระทำ “回来 กลับมา” ได้

ประโยคที่ 2. เมื่อถึงเวลา “上午九点 ตอนเก้าโมงเช้า” ประธานของประโยค “我 ฉัน” จะต้องพบกับผู้ร่วมกระทำ “跟中国朋友 กับเพื่อนคนจีน” แล้วจึงเกิดการกระทำจริง “见面 พบหน้า” ขึ้นได้

ประโยคที่ 3. เมื่อถึงเวลา “这个星期 สัปดาห์นี้” ประธานของประโยค “我 ฉัน” อ้างอิงถึงความเชื่อมโยงจากความก่อนหน้านี้ด้วยคำว่า “也 ก็” (แสดงให้เห็นว่าก่อนหน้านี้ได้มีการไปมาแล้วเช่นกัน) แล้วจึงเกิดการกระทำจริง “去爬山 ไปปีนเขา”

ประโยคที่ 4. “我 ฉัน”อยู่ในระหว่างช่วงเวลาแสดงออกด้วยคำว่า “正 กำลัง” และ “我 ฉัน” จะต้องเกิดสิ่งอ้างอิงในใจหรือสาเหตุของการกระทำ “为这件事 กับเรื่องนี้” ก่อน ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิด “担心 เป็นห่วง”

ประโยคที่ 5. “我 ฉัน” เมื่อถึงเวลา “一般 ปกติ” จะต้องไปถึงสถานที่ “在家 ที่บ้าน” ก่อน แล้วจึงเกิดการกระทำจริง “看书、听音乐 อ่านหนังสือ ฟังเพลง”

ประโยคที่ 6. “中国人 คนจีน” เมื่อถึงเวลา “一般 ปกติ” แสดงขอบเขตชัดเจนด้วยคำว่า “都 ล้วน” หมายถึงสมาชิกในกลุ่มประธานทุกคนเกิดการร่วมมือกันหรือพบหน้ากันก่อน แล้วจึงเกิดเป็นการกระทำ “要送礼物 ต้องให้ของขวัญ”

ประโยคที่ 7. “你们 พวกคุณ” เมื่อถึงเวลา “什么时候 เมื่อไหร่” ทำการพบกับผู้ที่สนทนาด้วย คือ “给别人 กับคนอื่น” แล้วจึงเกิดการกระทำ “送礼物 ให้ของขวัญ”

ประโยคที่ 8. เมื่อถึงเวลา “上次 ครั้งที่แล้ว” ประธานของประโยค “您 คุณ” ได้กำหนดวิธีการ “找人 หาคคน” ขึ้นในใจก่อน แล้วจึงนำไปสู่การกระทำ “来修暖气 มาซ่อมเครื่องทำความร้อน”

ประโยคทั้ง 8 นี้ต่างมีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS โดยส่วนขยายกริยาแสดงเวลาและส่วนขยายกริยาอื่น ๆ และคำกริยามีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับการเกิดขึ้นจริงตามลำดับของเวลาทั้งสิ้น

ตารางที่ 10

ตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสองส่วน

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยา	กริยาและส่วนอื่น ๆ
9. 我	还是 (น้ำเสียง)	跟他 (สิ่งที่กล่าวถึง)
10. 我	当然 (น้ำเสียง)	也 (ความเชื่อมโยง)
11. 愚公	一家人 (การบรรยายผู้กระทำ)	不停地 (การบรรยายการกระทำ)
12.	生气地 (การบรรยายผู้กระทำ)	对小王 (น้ำเสียง)
13.	不太情愿地 (การบรรยายผู้กระทำ)	用一只手 (รูปแบบและวิธีการ)
14. 他们	也 (ความเชื่อมโยง)	给我 (สิ่งที่กล่าวถึง)
15. 我的家人和朋 友	也 (ความเชื่อมโยง)	都 (ขอบเขต)
16.	网上 (สถานที่)	怎么 (รูปแบบและวิธีการ)
17. 我	和中国人	一起 聊天儿。

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยา		กริยาและส่วนอื่น ๆ
	(สิ่งที่กล่าวถึง)	(การร่วมกระทำ)	
18. 他们	跟熟人	才	这么打招呼。
	(สิ่งที่กล่าวถึง)	(น้ำเสียง)	
19. 我	一定	再	看一遍。
	(น้ำเสียง)	(การซ้ำ)	

จากตารางที่ 10 พบประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสองส่วนจำนวน 11 ประโยค โดยสามารถวิเคราะห์ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 9. “我 ฉัน” มีการกำหนดเรื่องที่จะทำอยู่ในใจแสดงออกด้วยคำแสดงน้ำเสียง “还是 ดีกว่า” จากนั้นจึงไปพบกับสิ่งที่กล่าวถึง “跟他 กับเขา” แล้วจึงเกิดการกระทำ “说 พูด”

ประโยคที่ 10. ประธานของประโยค (ซึ่งถูกละไว้) มีการกำหนดการตัดสินใจเรื่องก่อนลงมือทำด้วยคำว่า “当然 แน่نون” ตามด้วยการแสดงความเชื่อมโยงกับข้อมูลก่อนหน้า “也 ก็” แล้วจึงเกิดการกระทำ “谈 韩国的事情 พูดเรื่องของเกาหลีด้วย”

ประโยคที่ 11. “愚公 อวิกง” ซึ่งมีคำบอกการบรรยายลักษณะว่า “一家人 ทั้งครอบครัว” และกำหนดรูปแบบของการกระทำว่า “不停地 อย่างไม่หยุด” ขึ้นในใจ ก่อนที่จะเกิดเป็นการกระทำ “挖山 ขุดภูเขา”

ประโยคที่ 12. ประธานของประโยค (ซึ่งถูกละไว้) มีลักษณะโกรธ “生气地 ด้วยความโกรธ” ก่อนที่จะไปพบกับผู้ที่กล่าวถึงในการกระทำ “对小王 กับเสี่ยวหวัง” แล้วจึงเกิดการกระทำ “说 พูด” ทว่าประโยคนี้ยังสามารถสลับตำแหน่งโดยขึ้นด้วยผู้ที่กล่าวถึง “对小王 กับเสี่ยวหวัง” แล้วจึงบอกว่าประธานมีลักษณะโกรธ “生气地 ด้วยความโกรธ” ซึ่งการสลับที่นี้สามารถเข้าใจได้ว่าประธานมีเป้าหมายไปที่ผู้ที่กล่าวถึงก่อนแล้วจึงบรรยายความโกรธ ซึ่งสองลักษณะไม่ขัดกับการเกิดขึ้นตามหลักของเวลา โดยสองสิ่งนี้ยังคงเกิดขึ้นก่อนหน้าการกระทำ “说 พูด”

ประโยคที่ 13. ประธานของประโยค (ซึ่งถูกละไว้) มีลักษณะไม่ค่อยเต็มใจ “不太情愿地 อย่างไม่ค่อยเต็มใจ” อยู่ก่อนแล้ว จากนั้นก็กำหนดวิธีการในใจ “用一只手 ใช้มือข้างเดียว” แล้วจึงเกิดการกระทำ “搬起砖来 เริ่มย้ายอิฐ”

ประโยคที่ 14. “他们 พวกเขา” แสดงถึงความเชื่อมโยงว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องก่อนหน้าด้วยคำว่า “也 ก็” และพบกับผู้ที่กล่าวถึง “给我 ให้ฉัน” ก่อนที่จะเกิดการกระทำจริง “寄来了礼物 ส่งของขวัญมา”

ประโยคที่ 15. “我的家人和朋友 ครอบครัวของฉันและเพื่อน” แสดงถึงความเชื่อมโยงว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องก่อนหน้าด้วยคำว่า “也 ก็” และกำหนดขอบเขตว่าเป็นจำนวนทั้งหมดของผู้กระทำโดยใช้คำว่า “都 ล้วน” และเกิดเป็นการกระทำ “喜欢中国 ชอบประเทศจีน”

ประโยคที่ 16. ประธานของประโยค (ซึ่งถูกละไว้) จะต้องเริ่มต้นที่สถานที่ “网上 ออนไลน์” ก่อนและกำหนดวิธีการ “怎么 ยังไง” แล้วจึงจะเกิดการกระทำ “交费 จ่ายเงิน”

ประโยคที่ 17. “我 ฉัน” ได้พบกับผู้ที่กล่าวถึง “和 中国人 กับคนจีน” เกิดรูปแบบการกระทำร่วม “一起 กัน” แล้วจึงเกิดเป็นการกระทำ “聊天 คุย”

ประโยคที่ 18. “他们 พวกเขา” ได้พบกับผู้ที่กล่าวถึง “跟 熟人 กับคนที่สนิท” ก่อน แล้วกำหนดน้ำเสียงซึ่งเป็นการประเมินถึงความสัมพันธ์ของคนสนิท “才 แค่” แล้วจึงเกิดเป็นการกระทำ “这么 打招呼 ทักทายแบบนี้”

ประโยคที่ 19. ประโยค “我 ฉัน” มีการกำหนดการตัดสินใจเรื่องก่อนลงมือด้วยคำว่า “一定 แน่แน่นอน” ตามด้วยส่วนขยายกริยาแสดงการซ้ำ “再 อีก” ซึ่งถึงแม้จะเป็นการบอกการซ้ำการกระทำ แต่ “再 อีก” เป็นคำที่ใช้บอกการตัดสินใจในอนาคต ซึ่งหมายถึงความตั้งใจที่จะให้เกิดของผู้กระทำก่อนที่จะลงมือทำ จึงวิเคราะห์ได้ว่ามีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS

ประโยคทั้ง 11 นี้ต่างมีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS โดยส่วนขยายกริยาทั้งสองส่วนและคำกริยามีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับการเกิดขึ้นจริงตามลำดับของเวลาทั้งสิ้น

ตารางที่ 11

ตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสามส่วน

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยา	กริยาและส่วนอื่น ๆ
20. 从早上八点 到下午五点 (เวลา)	都 (ขอบเขต)	在公司 (สถานที่) 上班。
21. 能 经常 (เวลา)	和 中国人 (สิ่งที่กล่าวถึง)	用 汉语 (วิธีการ) 聊天。
22. 我 也 (ความเชื่อมโยง)	跟 你们 (สิ่งที่กล่าวถึง)	一起 (การร่วมกระทำ) 去。

จากตารางที่ 11 พบประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสามส่วนจำนวน 3 ประโยค โดยสามารถวิเคราะห์ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 20. เมื่อถึงเวลา “从早上八点到下午五点 ตั้งแต่แปดโมงเช้าจนถึงห้าโมงเย็น” ประธานของประโยคมีการกำหนดขอบเขตว่าตลอดช่วงเวลาดังกล่าวโดยใช้คำว่า “都 ล้วน” และไปถึงสถานที่ “在公司 ที่บริษัท” แล้วจึงเกิดการกระทำ “上班 ทำงาน”

ประโยคที่ 21. ประธานของประโยค (ซึ่งถูกละไว้) เริ่มจากเวลา “经常 บ่อย ๆ” มีการกำหนดผู้ร่วมกระทำ “和 中国人 กับคนจีน” และมีการกำหนดวิธีการ “用 汉语 ใช้ภาษาจีน” จากนั้นจึงอ้างอิงจากวิธีการดังกล่าวดำเนินการกระทำ “聊天 พูดคุย” ขึ้น

ประโยคที่ 22. “我 ฉัน” แสดงถึงความเชื่อมโยงว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องก่อนหน้าด้วยคำว่า “也 ก็” และพบกับผู้ที่กล่าวถึง “跟 你们 กับพวกคุณ” เกิดการตัดสินใจกำหนดรูปแบบของการกระทำ “一起 ด้วยกัน” ก่อนที่จะเกิดการกระทำจริง “去 ไป”

ประโยคทั้ง 3 นี้ต่างมีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS โดยส่วนขยายส่วนขยายกริยาทั้งสามส่วน และคำกริยามีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับการเกิดขึ้นจริงตามลำดับของเวลาทั้งสิ้น

ตารางที่ 12

ตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสี่ส่วน

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยา			กริยาและส่วนอื่น ๆ	
23. 我	今天下 午 (เวลา)	跟朋友 (สิ่งที่กล่าวถึง)	一起 (การร่วม กระทำ)	在图书馆 (สถานที่)	看书。
24. 我打算	也 (ความ เชื่อมโยง)	和他们 (สิ่งที่กล่าวถึง)	一起 (การร่วม กระทำ)	到外地 (สถานที่)	去旅游。

จากตารางที่ 12 พบประโยคที่มีส่วนขยายกริยาสี่ส่วนจำนวน 2 ประโยค โดยสามารถวิเคราะห์ได้ด้วย PTS ได้ดังนี้

ประโยคที่ 23. เมื่อถึงเวลา “今天下午 วันนี้อยู่ตอนบ่าย” ประธานของประโยค “我 ฉัน” มีการพบกับสิ่งที่กล่าวถึง “跟朋友 กับเพื่อน” ร่วมกัน “一起 ด้วยกัน” และไปถึงสถานที่ “在图书馆 ที่ห้องสมุด” แล้วจึงเกิดการกระทำจริง “看书 อ่านหนังสือ”

ประโยคที่ 24. “我 ฉัน” วางแผน “打算 วางแผนเชื่อมโยงกับเรื่องก่อนหน้าด้วยคำว่า “也 ก็” และพบกับสิ่งที่กล่าวถึง “和他们 กับพวกเขา” เกิดการตัดสินใจกำหนดรูปแบบของการกระทำ “一起 ด้วยกัน” ร่วมกันไปถึงสถานที่ “到外地 นอกพื้นที่” ก่อนที่จะเกิดการกระทำจริง “去旅游 ไปเที่ยว”

ประโยคทั้ง 2 นี้ต่างมีการเรียงลำดับคำสอดคล้องกับ PTS โดยส่วนขยายส่วนขยายกริยาทั้งสี่ส่วนและคำกริยามีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับการเกิดขึ้นจริงตามลำดับของเวลาทั้งสิ้น

ตารางที่ 13

ตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วน ที่ไม่สอดคล้องกับ PTS

ประธานและส่วนอื่นๆ	ส่วนขยายกริยา			กริยาและส่วนอื่น ๆ	
25. 星期一 (เวลา)	山田 (ประธาน)	又 (การซ้ำ)		去看房子了。	
26.	今天 (เวลา)	又 (การซ้ำ)	没 (การปฏิเสธ)	来。	

จากตารางที่ 13 ประโยคทั้ง 3 นี้มีการเรียงลำดับคำที่ไม่สอดคล้องกับ PTS ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประโยคที่ 25. มีการเรียงลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS เนื่องจากการซ้ำ “又 อีก” มีลำดับคำอยู่หน้าการกระทำ “去看房子了 ไปดูบ้านแล้ว” เพราะการจะทราบว่าเป็นการทำซ้ำได้ จะต้องเกิดการกระทำเสียก่อน

ประโยคที่ 26. มีการเรียงลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS เนื่องจากการซ้ำ “又 อีก” มีลำดับคำอยู่หน้าการกระทำ “来 มา” เพราะการจะทราบว่าเป็นการทำซ้ำได้ จะต้องเกิดการกระทำเสียก่อน

ประเด็นสำคัญเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์ประโยคที่ 25. และ 26. คือส่วนขยายกริยาแสดงการซ้ำ ซึ่งหากจะตัดสินว่าเป็นการกระทำซ้ำได้จะต้องเกิดการกระทำเสียก่อน อย่างไรก็ตามประโยคที่บอกการซ้ำสามารถใช้คำว่า 再 ได้เช่นกัน ทว่าเมื่อเป็นเช่นนี้ก็หมายถึงส่วนขยายกริยาที่บอกความซ้ำและคำกริยาทั้งการเรียงลำดับทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับ PTS เมื่อมองถึงด้านของการสรุปกฎเกณฑ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน จึงจะจัดอยู่ในประเภทที่มีลำดับไม่สอดคล้องกับ PTS เพราะไม่สามารถใช้ได้ทุกกรณี

สรุปการลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยา

จากการวิเคราะห์ประโยคที่มีส่วนขยายกริยามากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยาทั้ง 26 ประเภท พบว่าส่วนขยายกริยาที่มีการลำดับคำสอดคล้องกับ PTS มีมากถึง 24 ประเภท และส่วนขยายกริยาที่มีการลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS มีเพียง 2 ประเภท คือส่วนขยายกริยาแสดงระดับ และส่วนขยายกริยาแสดงการซ้ำ โดยภายในสองประเภทยังมีลักษณะเด่นที่ส่วนขยายกริยาสามารถทำหน้าที่ขยายได้ทั้งคำคุณศัพท์และคำกริยา และคำกริยาที่ถูกขยายยังมีลักษณะเป็นคำกริยานุเคราะห์ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์การเรียงลำดับคำของประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยา

6. สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่มีการลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาสอดคล้องกับหลักการลำดับของเวลา (PTS) โดยจำแนกเป็นประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหนึ่งส่วนและคำกริยาจำนวน 17 ประเภท และประโยคที่มีส่วนขยายมากกว่าหนึ่งส่วนและคำกริยา 26 ประเภท พบว่ามีเพียง 2 ประเภทที่มีการเรียงลำดับคำไม่สอดคล้องกับ PTS และอีก 24 ประเภทที่เหลือต่างมีการเรียงลำดับคำที่สอดคล้องกับ PTS ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับการค้นพบของ Dai (1988) ที่พบว่า PTS สามารถใช้อธิบายการเรียงลำดับคำของภาษาจีนได้ อีกทั้งยังเป็นการต่อยอดการวิจัยของ Dai (1988) Wonglertrit & Nusitchaiyakarn (2019) โดยผลวิจัยนี้สามารถระบุได้ว่าในขอบเขตของภาษาจีนพื้นฐานสามารถประยุกต์ใช้ PTS ได้

ในประเด็นของการเรียงลำดับคำที่ไม่สอดคล้องกับ PTS พบว่าส่วนขยายกริยาแสดงการซ้ำและแสดงระดับ ซึ่งส่วนขยายกริยาสองประเภทยังมีลักษณะเด่นคือสามารถทำหน้าที่ขยายได้ทั้งคำกริยาและคำคุณศัพท์ อีกทั้งคำกริยาที่ถูกขยายยังมีลักษณะเป็นคำกริยานุเคราะห์ (能愿动词) อีกด้วย ซึ่งประเด็นนี้เป็นผลการวิจัยเพิ่มเติมจากแนวคิดของ Dai (1988) และ Wonglertrit & Nusitchaiyakarn (2019) ซึ่งมีได้กล่าวถึงข้อจำกัดของ PTS ได้อย่างชัดเจน

ในด้านมุมมองต่อการตัดสินว่าสิ่งใดเกิดขึ้นก่อนหลังตามการลำดับของเวลา มีสองด้านคือ 1) การมองเห็นได้จากภายนอกเช่น ส่วนขยายกริยาที่แสดงเวลา การบรรยายผู้กระทำ สถานที่ เป็นต้น ซึ่งสามารถมองเห็นการเกิดขึ้นได้ เช่น จะต้องถึงเวลานั้นๆ ถึงสถานที่นั้นๆ หรือพบกับผู้กระทำเสียก่อน แล้วจึงจะเกิดเป็นการกระทำได้ 2) สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้กระทำ เช่น น้ำเสียง เป้าหมาย ทิศทาง ขอบเขต รูปแบบวิธี

การปฏิเสธเป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้กระทำการกำหนดขึ้นมาภายในจิตใจก่อนที่จะลงมือกระทำ ซึ่งมีสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงเกิดเป็นการกระทำ ซึ่งผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของ Liu & Yu (2011) Kan (2000) Luo (2015) และ Liu (2019) Wonglertrit & Nusitchaiyakarn (2019) อีกทั้งผลวิจัยนี้ยังเป็นการต่อยอดผลการวิจัยที่ผ่านมา ในด้านการสรุปขอบเขตทั้งหมดของส่วนขยายกริยาประเภทต่าง ๆ และการกำหนดขอบเขตเนื้อหาภาษาจีนพื้นฐาน และสรุปมุมมองของการวิเคราะห์การเรียงลำดับคำตาม PTS ไว้ได้เป็นสองประเด็นเฉพาะที่ใช้กับส่วนขยายกริยาและคำกริยา

ในด้านการเรียนการสอนผลวิจัยนี้ยังสามารถส่งเสริมการแก้ปัญหาที่เคยพบมาก่อนในงานวิจัยของ Nuritamon (2022) Phromdaen & Sittichan (2022) และ Kidprasert (2019) ซึ่งต่างก็พบว่า การเรียงลำดับคำเป็นสิ่งที่ผู้เรียนภาษาจีนเกิดข้อผิดพลาดค่อนข้างสูง เนื่องจากกฎเกณฑ์ที่มากมาย ผลวิจัยนี้สามารถเพิ่มความเข้าใจและเป็นแนวทางให้แก่การเรียนการสอนด้านการเรียงลำดับคำของภาษาจีนได้ในอนาคต

ข้อค้นพบใหม่และการตอบโต้ปัญหาของการวิจัยในครั้งนี้คือ สามารถสรุปได้ว่า PTS เหมาะแก่การใช้อธิบายการเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาในภาษาจีน ระดับพื้นฐาน ซึ่งแตกต่างจากการวิจัยก่อนหน้านี้ที่ไม่ระบุขอบเขตของภาษา จึงทำให้ได้ข้อสรุปในการประยุกต์ใช้ PTS ที่ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนภาษาจีนสามารถนำกฎเกณฑ์นี้ไปใช้ได้จริง และเป็นการลดภาระการจำและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาได้อย่างมาก

ข้อเสนอแนะต่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยและการต่อยอดการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการลดภาระการจำกฎเกณฑ์ การเรียงลำดับคำของส่วนขยายกริยาและคำกริยาในภาษาจีนได้ ทั้งยังสามารถเพิ่มความเข้าใจต่อกฎเกณฑ์เหล่านี้ได้ ซึ่งผู้เรียนโดยเฉพาะระดับพื้นฐานที่ไม่ใช่ นักภาษา อาจจะเป็นเรื่องยากที่จะจำคำศัพท์ทางวิชาการเช่นการทำความเข้าใจต่อส่วนขยายกริยา ในด้านของผู้สอนก็จะสามารถใช้กฎเกณฑ์ที่สั้นลง และประยุกต์ใช้ได้ขอบเขตของภาษาจีนระดับพื้นฐานได้อย่างมั่นใจ

การต่อยอดของผลงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจทำได้โดยขยายขอบเขตการวิจัยให้ไปสู่ภาษาจีนระดับกลางและระดับสูง จนกระทั่งถึงภาษาจีนที่มีการใช้กันในยุคปัจจุบัน ที่ผู้เรียนระดับสูงอาจพบได้ในโอกาสต่างๆ เช่น การเสกสื่อบันเทิงคดีและสารคดี เป็นต้น แม้กระทั่งภาษาวัยรุ่นหรือขอบเขตภาษาอื่น ๆ ก็เช่นกัน ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่ผู้เรียนภาษาจีนจำเป็นต้องเรียนสิ่งอื่นมากมายที่นอกเหนือจากภาษาจีน เช่น ธุรกิจ อุตสาหกรรมการ เมืองเศรษฐกิจ และอื่นๆอีกมากมาย การวิจัยไวยากรณ์จึงควรมีความทันสมัยใหม่ เป็นการศึกษาการประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ สามารถช่วยลดภาระในการเรียนของผู้เรียนได้จริง

บรรณานุกรม

- Bian, X.Y. (2020). *A study on the acquisition of Chinese adverbs by Thai students* [Master's thesis]. Hebei Normal University. (in Chinese)
- Chaichotiranant, S. (2015). The study of erroneous in translation from Thai to Chinese of Business Chinese students. *Panyapiwat Journal*, 7(1), 116-126. (in Thai)
- Dai, H.Y. (1988). Time sequence and word order in Chinese. *Foreign Linguistics*, 1, 10-20. (in Chinese)
- Huang, B.R., & Li, W. (2012). *Modern Chinese*. Beijing: Peking University Press. (in Chinese)
- Huang, L.C. (2013). The principle of temporal sequence and the teaching of Chinese word order. *Chinese Teaching and Research*, 2(50), 36-42. (in Chinese)
- Kan, Z.H. (2000). A review of the principles of temporal sequence and temporal scope. *Journal of Shaoguan University* (Social Science Edition), 21(5), 114-117. (in Chinese)
- Kidprasert, C. (2019). An analysis of Chinese writing errors of Chinese major students, *Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University*. The 10th National and International Academic Conference at Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, 636-646. (in Thai)
- Xu, G.M. (2011). *Developing Chinese Elementary Comprehensive I* (2nd ed.). Beijing Language and Culture University Press. (in Chinese)
- Xu, G.M. (2011). *Developing Chinese Elementary Comprehensive II* (2nd ed.). Beijing Language and Culture University Press. (in Chinese)
- Lu, S.X. (2013). *Eight Hundred Words in Modern Chinese* (Revised Edition). The Commercial Press. (in Chinese)
- Liu, X.L., & Yu, S.Z. (2011). On the spatiality of Chinese—Starting from Dai Haoyi's "Principle of Temporal Sequence and Chinese Word Order." *Research on Language Theory*, 14-16, 45-60. (in Chinese)
- Liu, Y.H. (2004). *Practical Modern Chinese Grammar*. The Commercial Press. (in Chinese)
- Luo, X.R. (2015). The principle of temporal sequence and the temporal relationship in the bei construction. *Journal of Tongren University*, 14(7), 97-99. (in Chinese)
- Nuritamon, S. (2022). Analysis of Grammatical Errors in Writing Chinese Sentences by Students of the School of Liberal Arts, University of Phayao. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 41(6), 135-152. (in Thai)

- Phromdaen, S., & Sitthichan, P. (2022). Problems on the use of Chinese endocentric phrases encountered by Chinese major students at Thaksin University. *Naresuan University Humanities Journal*, 19(2), 1-13. (in Thai)
- Wonglertrit, P., & Nusitchaiyakarn, A. (2019). The study of applying Chinese word order in Teaching Chinese to Thai students on the base of PTS. *The 10th National and International Academic Conference*, 782-793. (in Thai)
- Yang, J.Z. (2016). *Hanyu Jiaocheng [汉语教程]*. Beijing Language and Culture University Press. (in Chinese)
- Zhang, Y.Y. (2021). A study on the word order errors in Chinese adverbial clauses made by Thai high school students [Master's thesis]. Hebei University. (in Chinese)